

נספח ג' – עקרונות תכנון – השוק בקריית שמונה – 3619

הצעתנו למתחם השוק של קריית שמונה הינה מניפסט לעירוניות שוקקת ובריאה למרכז העירוני היחיד במרחב הכפרי של צפון ישראל. אנו מאמינים כי תכנון רגיש ומתחשב באלמנטים הייחודיים של קריית שמונה יתרום להתחדשות הולמת למרכז העיר. מרחב זה, יכול לשמש 'אבן שואבת' לכל אזור הצפון בישראל.

מיקומו הפיזי של מתחם השוק, מרכזיותו ונגישותו הגבוהה, הינם פרמטרים בעלי פוטנציאל רב למימוש חזונו. קריית שמונה, כמו ערים פרבריות רבות בישראל, מאופיינת בשטחי ציבור רבים החסרים את האינטנסיביות העירונית כדי לתמוך בה: מרכז העיר מתיישן ומתרוקן, חוסר בפעילות אנושית ושטחי מסחר נטושים ומתרוקנים הם סממן ברור לעתיד ודורשים התערבות ושינוי כיוון מהותי.

אנו רואים את מתחם השוק כהזדמנות יחידה במינה ליצירת פלאזה (כיכר עירונית) איכותית וייחודית ברצף המרכזי של תכנית האב. מקום א-פורמלי לעירוב כל השימושים הנכונים לעיר: שוטטות, פנאי, מסחר, תרבות, תעסוקה ותעשיית אגרו טק.

הצעתנו מתייחסת בעיקר לשלב הבנייה הראשון: כ-2500 מ"ר למבנה תעסוקה ומסחר ו-2500 מ"ר נוספים לשוק החדש. בעתיד הרחוק, ובזמן המתאים, ניתן יהיה להוסיף קומות טיפוסיות ומודרניות למבנה הנ"ל בלי לפגוע במרחב האיכותי הנוצר סביבו. לקחי ההיסטוריה, למדו אתנו כי התערבות אגרסיבית, יפה ככל שתהיה, יכולה להפוך ל'פיל לבן' במרכז העירוני.

שווקים ותיקים בישראל כמו 'הכרמל' ו'מחנה יהודה' נוצרו לאורך השנים באופן טבעי כחלק מהסביבה והמרקם האורבני. המתכננים העירוניים השכילו לנצל את הצפיפות והקרבה לאזורים אלו בכדי ליצור מערכת יחסים בריאה ומיטבה בין השוק לסביבתו. חזונו הוא יצירת מקום עצמאי, עירוני ואטרקטיבי שידע להגיב לאלמנטים הפזורים סביבו. לכן, החלטנו לשנות את הטיפולוגיה המסורתית של השוק 'ולקפל' את השוק המסורתי ללולאה. טיפולוגיה זו, יוצרת תנועה סיבובית והמשכית בתוך עצמה. מעיין אשליה כי כמות האנשים המבקרים בשוק בכל מקרה, גדולה הרבה יותר. התנועה בשוק תורמת לחוויית השוטטות וההליכה במתחם ומגדירה אזורים חשובים ושונים בדפנותיו:

- דוכני השוק
- מבנה תעסוקה, מחקר, הסעדה ומסחר
- מדרגות עירוניות
- כיכר לצומת תל חי
- קירוי השוק-מונומנט עירוני
- קומת מרתף לחנייה, תברואה, בטחון ותפעול (ניתן להגדיל בשלבים)

קונספט

יצירה של חלל ציבורי פתוח, גמיש ומודולרי ע"י הפרדת הפרוגרמה לשלוש טיפולוגיות שונות: מבנה לקירוי השוק, מבנה למסחר ותעסוקה וקומת תפעול תת קרקעית. הגדרת אופי וטכנולוגיות בנייה ייעודית לכל אחד מהשימושים תתמוך בכל שימוש באופן מיטבי.

1. קירוי השוק – מונומנט עירוני. תכנון השוק כמרחב ציבורי פתוח תומך ומזמין לכל באי השוק ותושבי העיר. בנוסף למופע האדריכלי בקנ"מ אנושי ועדין, קיימים גם יתרונות 'פרקטיים' רבים. תקנים מקלים לבטיחות אש, קונסטרוקציה, נגישות, תקציב נמוך וכו'...

2. **מבנה תעסוקה ומסחר** – יתוכנן כמבנה משרדים רגולרי ומודרני המסוגל לתמוך בכל הצרכים הדרושים לאופי השימוש הצפוי לעתיד הטכנולוגי והתעסוקתי. המבנה יתוכנן כקומות חופשיות ומעטפת קירות מסך. כך, כל יזם או חברה יוכלו לשכור את השטח המתאים עבורם עם כמות שינויים מינימאלית.
3. **קומת תפעול תת קרקעית** – ע"מ לשחרר את גבולות המתחם משימושים כבדים, מטרדי רעש ולכלוך, תתוכנן בניסת רכבים ומשאיות לקומת תפעול תת קרקעית גבוהה. מס' קומות המרתף יקבע בהתאם להגדרת התכנון העתידי ויכיל את כל שימושי התמך של השוק: חנייה לזמן קצר, פריקה טעינה, אצירת אשפה ומיונה, חדרי בטחון, חדרי טרנספורמציה ומאגרי מים.

עקרונות התכנון

דוכני השוק – בשלב ראשון אנו מציעים 48 דוכנים ל 96 סוחרים. דוכנים נייחים מחומרים קלים בשילוב עץ ופלדה. כל דוכן יהיה דו כיווני ומתאים לשני סוחרים. בנוסף, יחובר לחשמל, מים ולמערכת תמוני קרקע להובלת פסולת מופרדת ללא מגע יד אדם. דוכני השוק ימוקמו במס' מעגלים עפ"י הצורך והאירוע המתקיים במתחם.

מבנה תעסוקה ומסחר – בשלב הראשון יתוכננו 2500 מ"ר של מבנה רגולרי ומודרני. ניתן להוסיף קומות עפ"י הצורך וההתפתחות הטבעית של קריית שמונה. בקומת הקרקע, ימוקמו חניות הדורשות חללים מבוקרים, לובי ציבורי להצגת אומנות מקומית לרווחת הציבור, הנהלת השוק ושירותים ציבוריים. קומה ראשונה תכיל משרדים ותעסוקה לתעשיית האגרו- טק.

מדרגות עירוניות – התווך הציבורי בין המבנה לבין השוק. תכנון טריבונוט ומדרגות בחתכים משתנים לתמיכה בפעילויות א-פורמליות מגוונות. משהיה מזדמנת לזמן קצר, עבודה באוויר הפתוח ומפגשים לקבוצות. באירועים מיוחדים ובתיאום עם הנהלת השוק, יכול לשמש כמתחם לאירועים תרבותיים עירוניים.

כיכר לרחוב תל חי – החיבור הרשמי של מתחם השוק לרצף המרכזי (עסקי מגורים מעורב) עפ"י תכנית האב לקריית שמונה. זהו המקום הפתוח ביותר בו ניתן לחוות ולצפות בהתרחשות במתחם השוק.

קירוי השוק – קירוי השוק בקליפת חימר הנתמכת בעמודי פלדה לבנה מרובים ודקיקים. שילוב של חומרים מסורתיים ומודרניים לכדי מופע אדריכלי אחיד וקוהרנטי יצרו מונומנט עירוני עדין וייחודי לקריית שמונה. הקליפה מורכבת מ3 קשתות מחוברות: חצי קשת חיצונית כמחווה להזמנת הבאים פנימה. קשת פנימית להגדרת התנועה בחלל השוק. חצי קשת פנימית להגדרת הגינה העירונית והכיכר הפנימית.

קומת התפעול – הפרשי טופוגרפיה קיימים מאפשרים לתכנן תחת מפלס הפיתוח קומת תפעול רחבה וחופשית. הסתרת כל המטרדים מקומת הקרקע והמרחב העירוני מאפשרים למתחם השוק להיות פתוח ומזמין בכל דפנותיו. לקומת התפעול כניסה מרח' תל חי ומיועדת עבור: פריקה וטעינה, חנייה לזמן קצר, מרחבים מוגנים, דחסנית ומיון אשפה, מאגרי מים, חדרי טרנספורמציה וכו'. ניתן לחפור עפ"י הצורך ודרישה עתידית.